

Sosiaali- ja terveyslautakunta § 40
Kunnanhallitus § 368

16.09.2020
24.09.2020

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

243/00.04.00/2020

Sotelk 16.09.2020 § 40

(Lisätietoja: perusturvajohtaja, puh 040 847 6526)

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi 25.9.2020 mennessä. Lausuntopyyntöön vastataan sähköisessä lausuntopalvelussa. Lausuntoa varten esitetään kohdennettuja kysymyksiä, joita on mahdollisuus perustella. Vaihtoehtoisesti vastaaja voi jättää avoimen lausunnon. Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelemisessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja perustetaan maakunnat. Uudistuksessa on hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistämällä alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoidon palveluja koko maassa. Näin varmistetaan jatkossakin pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon toiminnallinen ja kustannustehokkuus.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin säädettäväksi uuden hallintotason perustamisen ja toi-

minnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaannolaki, maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määräytymistekijät vastaavat sote-maakunnille niiden lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta. Sote-maakuntien laskennallista rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen lausuntopalautteen perusteella.

Lausunto liitteenä.

Perusturvajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy lausunnon osaltaan ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Khall 24.09.2020 § 368

Sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi kokouksessaan 16.9.2020.

Sote-lausuntoa on valmisteltu viranhaltijatyönä yhteistyössä kunnassa ja Lapin kuntajohtajien sote-lausunnon valmistelutyöryhmässä, jossa Kittilän kunnanjohtaja on ollut Tunturi-Lapin kuntien edustajana. Siihen on pyritty hakemaan Kittilän kunnan kannalta oleellisin ja edusvalvonnan kannalta keskeisin sisältö.

Määräaika vastaamiselle päättyy 25.9.2020. Koska vastausaika täytäntöönpanovaiheessa on tiukka, valtuutetaan perusturvajohtaja syöttämään Kittilän kunnan vastaukset sähköiseen järjestelmään.

Liite:

Kittilän kunnan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

1) hyväksyä sosiaali- ja terveyslautakunnasta tulleen lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi ja esittää sen liitteen mukaisesti lausuntonaan valtioneuvostolle

2) valtuuttaa perusturvajohtajan syöttämään tiedot sähköiseen järjestelmään kunnanhallituksen päätöksenteon jälkeen määräajassa 25.9.2020

3) tarkistaa tämän asian osalta pöytäkirjan kokouksessa

Päätös:

Kunnanhallituksen jäsen Tarmo Salonen esitti **kohtaan 38**, että ei pääosin

Tekstiosaan: Maakunnan on korvattava kunnille kaikki siirtymäajan jälkeen tyhjiksi jäävien kiinteistöjen kulut täysimääräisesti

Vastaavasti Tarmo Salonen esitti **kohtaan 58**, että ei pääosin

Tekstiosaan: Maakunnilla tulisi olla myös verotusoikeus.

Jäsen Akseli Erkkilä kannatti Salosen tekemiä muutoksia.

Jäsen Akseli Erkkilä esitti **Kohtaan 3-Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla?**:

Käytännössä ei. Hallituksen esitys uudeksi SOTE-lainsäädännöksi jää maakuntauudistuksen osalta puolitiehen. Koska maakunnilla ei ole verotusoikeutta ja ne muutoinkin ovat tosiasiallisesti valtion hallinnassa, ei maakunnan asukkaiden itsehallinto toteudu. Maakunnan tosiasiallisen voimattomuuden paljastuessa yleisölle ei voida olettaa ihmisten uskon omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa ainakaan kasvavan. Maakunnan riippuvuus valtionosuuksista tekee SOTE-palvelujen suunnitelmallisesti kehittämisestä vaikeaa valtion politiikan 4 vuoden syklistä johtuen.

Maakunnille tulisi taata kuntiin verrattavissa oleva taloudellinen ja hallinnollinen itsenäisyys. Muutoin lähidemokratia päin vastoin heikenee noin puolen kuntien budjettivallasta siirtyessä maakunnille, joilla ei ole tosiasiallista itsehallintoa.

Jäsen Vuokko Mäntymaa kannatti Akseli Erkkilän esitystä.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä edellä mainitut muutokset/täydennykset.

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin muilta osin.

Pöytäkirja tarkistettiin tämän asian osalta kokouksessa.
